

1. Berguwan ge meri k'enduwa na Tuma garse etene de hin ke iso Mende Ibaysine ko?

-Tuma garseng.

2. Nyebba ge de Mende Ibaysine, Tuma ach eli dene nen?

-Tuma ach k'oma ge Tumon.

3. Eli diya Tumono Tuma ach k'oma ge Tumono i ide?

-I mas'api ge de Tumon teek.

4. Zuk te Israeli shik k'oma ge Tumon ko?

-Ede shiyong.

5. Zuk te Israeli deshiyese k'oma ge Tumon katang?

-Zuk te Israeli nis k'oma ge Tumon.

6. Zuk te Israeli k'oma ge Tumon shiyong. Ede shik nen?

-Ede shik k'oma ge budinuno so.

7. De eli orte k'oma ge budino anen?

-Ga Set'ani.

8. Zuk te Israeli balgede goyni ang ge al ke budino, Tuma dda baden dege ko?

-Tuma baden dege ddang.

9. Tuma baden de zow ge Tuma yepongo ddang kiyang?

-Ga bboydiya ede bat Tuma tuo ge so na tara dege al orte Tumon renako.

10. Tuma gay tara de zowon muuk ko?

-Tuma gay sheshek.

11. Nyebba ge de tara de zowono, Tuma se niye?

-Tuma sene: "Tara de zowon muuk dibisi geskino so."

-Tuma sene: "Shektin de zowon unto."

12. Zuk te Israeli ge meri goyni ang ge al ke budino, kiyene muy ge yep Tuma ale ko?

-I.

-Konang konang ale.

13. Zuk te Israeli ge yep Tuma sim anen?

-Ede sim Mende Ibaysine.

-Tuma mir na sim na geskin de zowon shaw k'at'isiyong kiyang?

-Ga bboydiya Tuma hin ke zo tach gortege na hayni geskin dege na basiyo.

-Bergu ge de Nohiyo, Tuma hin ke zo hayni geskin dege na mir na sim berguwan se'en?

-Tuma sim berguwan balo konang o jar ramang.

-Tuma mir na sim na hin ke zuk te Israeli mu hayni geskin degey.

Gezeri 2 Bizingo 17:5-7

-Kiyene muy zuk te Israeli geskin dege bak oyseng.

-Tuma mir na sim ch'olo ko?

-Tuma mir na sim ch'olo na uwang.

-Tuma mir na sim na zo gortege tachongi, Tuma k'at'isi geskin konang konang muuk resedo.

-Zuk te Israeli tasi ke Tuma garsega geskin dege.

-Tuma garse geskin de zowon ko?

-Tuma geskin de zowon garseng.

-Zuk te Israeli tasi ke Tuma geskin k'at'isigangi.

-Tuma geskin k'at'isiyong ko?

-Tuma k'ati'isi geskin konang konang muuk.

-Bidede Tuma k'at'isi zo bergu ge de Nohiyo, Tuma mu k'at'isi zuk te Israeli.

-Tuma k'at'isi zuk te Israeli ge al ke tomono niye?

-Tuma iso zuk te Asori na kokon zuk te Israeli bak na zuk te Asori indi zuk te Israeli ke gensaa gege.

5-Tolo ch'uwa bizingite zuk te Asori kalum Samariya na shok zuk te Israeli. Nen ch'uwa k'enese Samariya berguwaney sizihey tolo.

6-Bergu sal ge de Hose'eyo, bizingit de zuk te Asori shok Samariya na ogiye zuk te Israeli ke gensaa gene ba de Asori teek. Nen isan gen katama ge de Halani. Gen isan ba ge de Gozani yedo de zo zeri ke Haboriyo jiyak. Gen mu isan katamy ge Meduni.

7-Ande indi Samariya kok ddoko ga nyebba ge de ilanga zuk te Israeli oyse Tuma dege de ilanga ingkar ede Gibbs'i ge liyoko na zaysi ang ge ayayo.

-Zuk te Asori kon zuk te Israeli ge al ke tomono bak na hatiye ge meri ba de Asori teek.

-Zuk te Asori mu wutidiye zo ge ayay ge Tuma yepongo ba de Kanani teek.

-Zuk te Israeli ge remes ba ge de Kanani teek ch'olo na zo ge zuk te Asori wune teeko gamne na chukure bboyde koni.

-Zo giya hatuwa ke zo ge chayda na zo zeri ke zuk te Samariya.

-Zuk te Samariya bat Tuma kiyene muy ede bat Tuma tasi ge dege so na shok gortege so.

-Tuma k'at'isi zuk te Israeli ge al ke tomono na ch'uwa tolo
k'at'isi zuk te Yuda ge al ke ramango niye?

-Tuma iso zuk te Babiloni na kokon zuk te Yuda bak na zuk
te Babiloni indi zuk te Yuda ke gensaa gege.

Gezeri 2 Bizingo 25:1-7

1-Bergu sal de bizingsedu de Sedek'iyasiyo, tayisna
bbon tomon na ungo bbon tomono. Bizingite Babiloni
Nabukatsori o polisiyo gene muuk tonda Yerusalem boy.
Ede mu kenji ngareche kamanun katama ge gaso gaso.

2-Zo ge Babiloni al katama ge dongo gaso gaso na
woch'i ke de bergu de bizingsete Sedek'iyasi bbon tomon o
konang.

3-Tais na wujey ungoche i ke salo dduluwa tolo ande
zo ami konang mu unto na poso kun bak na am zo sheshek.

4-Balge dongo ch'uwa polisiyo ge Babiloni ge
kamanuno hum saro ge katamayo na zo ge Yuda jor katama
ge wadak pach. Zo ge Babiloni ge kamanuno al katama ge
gaso gaso, kiyene muy ede jartuwa ketuwo ge de i chopidajo
de i gabo de bizingiduno keno ge na ede shok goro de koy
yetе Yordanosiyo.

5-Polisiyo ge Babiloniyo kamanuno yong pusho
bizingitiya i ke Sedek'iyasiyo na shok basejo de Iyarikuwo.
Balge dongo polisiyo ge gene oyse gen bak na hatuwa bbich
bbich.

6-Sedek'iyasi zo shok na haye orte bizingite Babiloni
Nabukats'ari de i katama ge de Baribila teek. Yongo ch'uwa
Nabukats'ari lima penu dene boyo.

7-Ede nis weya ge Sedek'iyasiyo yongo saptene
bbuwa na ch'uwa bbuko kabara ge Sedek'iyasiyo liyok na
ch'ip nen shinay na haye Babiloni.

-Zuk te Babiloni kon zuk te Yuda ge al ke ramango bak na
hatiye ge meri ba de Babiloni teek.

-Zuk te Babiloni mu koye katama de Yerusalem ddok.

Gezeri 2 Bizingo 25:9-12 & 21

9-Zuk te Babiloni top kese zo kenjiyese Tuma o kese
bizingidun o kesi ge al Yerusalem ge teeko bibida muuk na
posaboy.

10-Polisiyo ge Babiloni boli saro ge al katama ge
darmano muuk na poskaboy.

11-Balge dongo ch'uwa Nabuzaradani shok zo ge
odine yongo katama ge dongo o ge ilanga koye Babiloniyo
muuk na ogiye.

12-Kiyene muy men diya i ke komorute polisiyo oyse
zo ge al ke gayduwo yongo Yuda ge bak na ede kobbogitka
ba na kimitka kena ge weyniyo na keremitka.

21-Ch'uwa zuk te Yuda oguwa gensasedok teek ba de
Kanani wadak.

-Zuk te Babiloni koye Yerusalem ddok niye?

- Ede top kese zo kenjiyese Tuma.
 -Ede top Yerusalem muuk.
 -Ede boli saro ge al katama ge darmano.
- Tuma k'at'isi zuk te Israeli o zuk te Yuda bboydiya ede geskin dege bak oysengo.
- Bergwaney ge meri tolo zuk te Yuda zeri Tuma ch'uwa.
- Bergwaney ge meri tolo zuk te Yuda hayni geskin dege na hin ke tach gortege.
- Tuma bboydiya barsetene buy shesheko yea zuk te Yuda gen Kanani tolak.
- Zuk te Yuda a yama Kananiyo deshi katang?
- Ede kenji kese zo kenjiyese Tuma ch'uwa.
 -Ede kenji katama de Yerusalem ch'uwa.
 -Ede kenji saro ge al katama ge darmano ch'uwa.
- Zuk te Yuda ge yama ba de Kanani tolako zo erese rongi ge chayda.
- Rongi ge chayda ge zuk te Yuda ge yama ba de Kanani tolako anen?
- Ga zuk te Ayhudi.
- Zuk te Ayhudi bat Tuma kiyene muy ede mu bat ang ge al ke budino.
 -Zuk te Ayhudi bboydiya bat ange ge al ke budino ch'olo Tuma iso zo ramang ch'uwa kontondit ede bak.
- Zo ge al ke ramango Tuma iso ke kon zuk te Ayhudi bako anena?
- Ga zuk te Giriki o zuk te Rome.
- Sabuniyo, Tuma iso zuk te Giriki koton zuk te Ayhudi bak.
- Zuk te Giriki kon zuk te Ayhudi bak.
 -Zuk te Giriki mu ichachan zuk te Ayhudi tuk tege.
- Zoy ge Girikiyo tolo, Tuma iso zuk te Rome koton zuk te Ayhudi bak.
- Zuk te Rome shok ba de Ayhudi muuk.
 -Zuk te Rome mu ach penu na zuk te Ayhudi kawach gibiri.
- Zuk te Rome mu ga ddaddali.
 -Zuk te Rome selisi zo tireche salisin tunto na niso.
- Bizingite zuk te Romeo rongi gene ga Kesari.
 -Kesari remes katama ge de Rome.
- Zuk te Rome zaysi katang?

-Zuk te Rome zaysi ang ge al ke budino ge meri.

-Zuk te Rome mu zaysi bizingit Kesari ke tuma dege.

-Bergu ge dongo zo ge ingkar zuk te Ayhudiyo ga sizi.

-Konangey ga zo ge kon punu de Museyo.

-Ramangey ga zuk te Ferisawi.

-Siziyey ga zuk te Seduk'awi.

-Zo gen ge ingkar zuk te Ayhudiyo ga zo ge kon punu de Museyo.

-Zo ge kon punu de Museyo anena?

-Ga zo ge kon eli de Tumon de ilanga Tuma ach Muse o k'oma ge Tumono.

-Bergu ge dongo mas'api unto.

-Bboydiya mas'api unto, zo kon warati ge de ramatu na zo tanan darmano darmano.

-Ilanga Muse kon eli de Tumon warati ge de ramatuwo teek.

-Bboydiya zo ge ayay hin ke zeri eli de Tumono, hin zo ge kon warati na uwa.

-Ungojo ungojo ch'olo, zo ge kon punu de Museyo al bbuwa na kon eli de Tumon de Muse ilanga konuwo.

-Zo ge kon punu de Museyo bboydiya kon eli de Tumono dank'isine sheshek.

-Zo ge kon punu de Museyo bboydiya kon eli de Tumono tasi ke gayga eli de Tumoni.

-Mende kon eli de Tumono, konen dene indiyese men dongo eli de Tumon gayen ko?

-Indiyeseng.

-Zo ge kon punu de Museyo bboydiya kon eli de Tumono tasi ke geskin dege untogay.

-Mende kon eli de Tumono, konen dene indiyese men dongo kok ke geskin teek unto ko?

-Indiyeseng.

-Zo ge kon punu de Museyo ge meri Tuma yepong.

-Zo gen ge ingkar zuk te Ayhudiyo ga zuk te Ferisawi.

-Zuk te Ferisawi anen?

-Ga zo ge ichachan zo eli de Tumono.

-Zuk te Ferisawi mu ichachan zo dambi dege.

-Zuk te Ferisawi tasi ke ddoyga eli de Tumon muuki.

-De ddoy eli de Tumon muuk na uwa anen?

-Unto.

-Zuk te Ferisawi bboydiya ichachan eli de Tumono dank'isine sheshek.

-Zuk te Ferisawi bboydiya ichachan eli de Tumono tasi ke gayga eli de Tumoni.

-Mende ichachan eli de Tumono, ichachan dene indiyese men dongo eli de Tumon gayen ko?

-Indiyeseng.

-Zuk te Ferisawi bboydiya ichachan eli de Tumono tasi ke geskin dege untogay.

-Mende ichachan eli de Tumono, ichachan dene indi men dongo kok ke geskin teek unto ko?

-Zuk te Ferasawi ge meri Tuma yepong.

-Zo gen ge ingkar zuk te Ayhudiyo ga zuk te Seduk'awi.

-Zuk te Seduk'awi anen?

-Ga zo ge tomogun na tep kese zo kenjiyese Tuma.

-Zuk te Seduk'awi bboydiya ga zo ge tomogun na tep kese zo kenjiyese Tuma, dank'isine sheshek.

-Zuk te Seduk'awi bboydiya ga zo ge tomoguno tasi ke geskin dege untogay.

-Mende tomoguno, tomokene indiyese men dongo kok ke geskin unto ko?

-Indiyeseng.

-Zuk te Seduk'awi ge meri Tuma yepong.

-Bergu ge dongo zuk te Ayhudi bboydiya remes bbich bbicho kenji kesi ge murdino konang konang katamay muuk teek.

-Ungoy ge al ke isaba teek ungoche poskajuno, zuk te Ayhudi hay kese murdino teek na zeri penu de Museyo.

-Keso de murdino teek, zo ichachan zo penu de Museyo.
-Kiyene muy ichachan dege o eli de Tumon yeneng.

-Zo bboydiya Tuma yepongo, ichachan dege o eli de Tumon yeneng.

-Bergu ge dongo zuk te Ayhudi ge meri Tuma yepong.

-Bergu ge dongo zuk te Ayhudi ge yep Tuma ale ko?

-I.

-Konang konang ale.

-Zo giya Ayhudiyo konang konang sim Mende Ibaysine.